

## 1. Een gemene streek

‘Daar hebben we die lelijke verrader! Eindelijk hebben we je gevonden, vuile rat die je bent!’

Geschrokken keek Micha naar de jongens tegenover hem.

Waar ging dit over? Wat wilden ze van hem?

Wanhopig spiedde hij naar de stad, maar helaas was het rond dit tijdstip niet druk op de weg rondom Gibeon. De meeste mensen gingen niet op reis in de hete middagzon. Ook de weg vanuit Rama lag er stil en verlaten bij. Afgezien dan van de plaaggeesten die nu wijdbeens voor hem stonden.

‘Je weet toch wel waar we het over hebben?’

‘Ik heb geen idee’, antwoordde Micha naar waarheid.

‘Dan zullen we je geheugen eens een beetje opfrissen, mannetje. Jij hebt ons verlinkt bij je vader. Voor iets wat we helemaal niet hebben gedaan.’

Micha herkende opeens degenen die tegenover hem stonden. Dit waren de jongens die hij vorige week in een van de tenten bij de tabernakel of de *misjkan* had gezien. Omdat zijn vader verantwoordelijk is voor het terrein om de tabernakel, had hij hem verteld dat hij een aantal jongens had gezien die zich verdacht gedroegen. Ze liepen zelfs de tenten in waar de spullen voor de dienst van Jahweh liggen opgeslagen. Nu begrijpt hij dat *abba* als beheerder van de *misjkan* direct met zijn waarneming aan de slag was gegaan.

‘Waag het niet nog eens om over ons te roddelen!’ Jona deed een stap richting Micha en gebaarde de anderen dat ze hetzelfde moesten doen.

‘Wat willen jullie van me?’ vroeg Micha, die bang begon te worden.

‘Wat wij willen?’ zei een andere jongen met de naam Gídeon, die nu dreigend voor hem kwam staan. ‘Kun je dat niet raden? We hebben een uur moeten praten met Zadok vorige week. Eindelijk begreep die man dat het ons er alleen om te doen was om te controleren of alles nog in de tent lag zoals het hoorde en toen konden we gaan.’

De vrienden grinnikten, behalve Jona. Die liep naar Micha toe en pakte hem stevig bij de schouders.

‘Als jij het nog eens in je hersens haalt om ons te verlinken, jij klein priestertje, dan maken we je zo plat als het papier in de boekrollen die je iedere dag leest.’

Opeens voelde Micha een harde duw tegen zijn borst. Met een smak lag hij een tel later in een van de braamstruiken langs de kant van de weg. Au! De doorns prikten van alle kanten in zijn lichaam. Toen hij overeind probeerde te krabbelen, kreeg hij opnieuw een duw. Met een kreet van pijn zakte hij weer terug tussen de doorntakken. Hulp kon hij wel vergeten. Hij zag de jongens lachend weglopen in de richting van Rama. ‘Die heeft zijn lesje wel geleerd, jongens’, hoorde hij Gídeon zeggen.

Toen hij zich eindelijk aan de taaie doorntakken had ontworsteld, probeerde hij de schade vast te stellen: zijn armen en

benen zaten vol met bloed en schrammen, en in zijn opperkleed zat een lelijke scheur. Er zat niets anders op dan snel naar huis te gaan. Maar dat zou niet meevallen met deze pijn.

‘Wat zie jij eruit!’

Micha draaide zich om en zag een meisje van een jaar of elf zijn kant op komen. Ze had eenvoudige kleren aan en droeg een kruik op haar hoofd. Toen ze dichterbij kwam en Micha nog eens wat beter bekeek, sloeg ze haar hand voor haar mond.

‘Vreselijk! Wat heb je gedaan? Je kleding is helemaal gescheurd en je zit vol schrammen!’

Voordat hij kon uitleggen wat er was gebeurd, zette het meisje de kruik van haar hoofd en haalde een doek tussen haar kleren vandaan.

‘Ga jij maar eens zitten’, commandeerde ze. ‘Zo kun je niet naar huis. Laat mij eens naar die wonden kijken.’

Micha liet zich op een steen zakken en keek naar de verichtingen van het meisje.

‘Wat een toestand!’ zei ze, terwijl ze al deppend zijn wonden schoonmaakte.

‘Zeg dat wel. Maar wie ben jij eigenlijk?’ vroeg Micha, verbaasd over de komst én de vrijmoedige aanpak van het meisje. Hij had haar nog nooit gezien.

‘Ik ben Hadássa. Ik kom uit Gíbeon en kwam toevallig hier langs omdat ik altijd het water haal voor de dienst van de *misjkan*.’

‘Ik heb je nog nooit in Gibeon gezien.’

‘Dat klopt, ik woon hier nog maar sinds een paar maanden.

Ik kom uit Anathoth en woon nu bij tante Jaël.’

Micha dacht even na. ‘Jaël, zei je?’

‘Jaël inderdaad. Ik woon samen met tante Jaël in het huisje naast de Ramapoort.’

‘Je bedoelt *De eerlijke dief*?’

‘Eerlijke dief? Waar heb jij het nou weer over?’

‘*De eerlijke dief*. Zo wordt de herberg van je tante genoemd.

Je tante vraagt erg veel geld van haar gasten. Maar omdat ze zo lekker kookt, durft niemand daar wat van te zeggen.’

Hadássa schaterde het uit. ‘Het is wat met die tante van me.

Een hart van goud, maar ze maakt je arm waar je bij staat.

*De eerlijke dief*, hoe komen ze erop! Maar hoe heet jij, pechvogel? En hoe kom je zo toegetakeld?’ Nieuwsgierig keek ze Micha aan.

‘Ik ben Micha. Een paar jongens duwden me in die bossjes daar.’ Hij wees naar de braamstruiken aan de kant van de weg en vertelde wat er tussen hem en de jongens was voorgevallen. Hadássa luisterde aandachtig, maar reageerde verontwaardigd toen Micha vertelde dat hij voorlopig maar uit de buurt van de jongens wilde blijven.

‘Wat ze in hun schild voeren weet ik niet, maar je hoeft echt niet bang te zijn voor ze. Kom nou. Je vader is beheerder van het *misjkanterrein*, zei je? Zulke jongens kun je beter maar aanpakken in plaats van ze uit de weg te gaan!’

Micha snapte wat Hadássa bedoelde, maar voorlopig had

hij zijn portie wel gehad, vond hij. Het werd tijd dat hij naar huis ging.

Hadássa schudde haar hoofd. 'Zo kun je niet naar huis. Ik heb een idee. Laten we eerst even langs Joram gaan. Je weet wel, die oude wijnboer.'

Hadássa zag dat Micha aarzelde en lachte: 'Joram is niet alleen wijnboer, hoor. Wacht maar eens af. Hij is ook een uitstekend geneesheer.'

'Hoe weet je dat?' vroeg Micha verbaasd. 'Je woont hier nog maar net.'

'Ik kom Joram weleens tegen bij de waterput', legde Hadássa uit. 'Ik dacht eerst dat hij water nodig had voor het maken van wijn. Maar hij vertelde me een keer dat hij veel liever apotheker was geworden dan wijnboer. Ik weet zeker dat hij je wil helpen. Kom mee!'

Toen ze bij het huis van Joram kwamen, klopte Hadássa een keer hard op de deur.

'De oude baas is al wat doof', verduidelijkte ze Micha met een knipoog.

Toen deed ze zelf de deur open en stapte naar binnen. Het was duidelijk dat Hadássa hier wel vaker kwam.

Micha stapte achter Hadássa naar binnen. De indringende geur van zoete wijn en vochtig hout kwam hem tegemoet. Hij moest even wennen aan de donkere ruimte, maar onderscheidde toen een stookplaats, waarnaast een bank stond. In het gele licht van een olielampje dat boven de bank op

een plank stond, herkende hij de oude man. Joram bezat weinig meubilair, een groot deel van de ruimte was gevuld met wijnvaten. De vaten lagen naast elkaar op een houten stelling. Micha had weleens van zijn vader begrepen dat dit nodig was om de droesem in het vat naar beneden te laten zakken om zo heldere wijn te krijgen. Hoe het precies zat, kon hij zich niet meer zo goed herinneren.

‘Ga zitten, meisje.’

Joram maakte een uitnodigend gebaar naar de twee zitkrukken, die naast de bank stonden waar hij zelf op zat.

‘En wie heb je meegebracht?’

‘Dag Joram’, groette Hadássa de wijnboer vrolijk, terwijl ze de kruik neerzette. ‘Dit is Micha. Een paar jongens hebben hem in de doornstruiken geduwd. Moet u eens kijken.’

Hadássa pakte het olielampje van de plank en liet het licht van de vlam vallen op de toegetakelde Micha.

‘Ziet u? Overal schrammen. Dat is toch niet normaal? Die jongen doet vannacht geen oog dicht van de pijn!’

Joram liet zijn blik over het geronnen bloed op de ledematen van Micha glijden en knikte begrijpend. Hij liep naar een nis in de muur en haalde er een kruik uit. Intussen gebaarde hij naar Micha dat hij op de bank moest gaan zitten.

‘Deze wijn zuivert de wond’, lichtte de oude man zijn behandeling toe. ‘Hoe meer het prikt, hoe beter het is.’ Micha wilde nog vragen of het pijn deed, maar Joram begon de wijn al met een soort kwast over de wonden te smeren.

Micha beet op zijn lip en steunde om pijnkreten binnens-

monds te houden. Als Joram gelijk had, dan kwam het met het zuiveren van zijn wonden wel in orde. Het prikte alsof er duizenden naalden in zijn vel werden gezet.

Van medelijden scheen de geneesheer nog nooit gehoord te hebben, want hij knikte tevreden toen hij Micha hoorde steunen.

‘Zo gaat het goed. Zo gaat het goed. De wonden worden nu gezuiverd, anders gaan ze binnen de kortste keren ontsteken. Dat moeten we niet hebben.’

Toen Joram klaar was, liep hij opnieuw naar de nis en haalde er een tweede kruik uit.

‘Is het nog niet klaar?’ vroeg Micha verschrikt.

Joram glimlachte.

‘Rustig aan, jongeman. Déze zalf is zacht als fluweel en geneest je wonden in afzienbare tijd. Zalf uit Gilead is beroemd tot in Egypte.’

Dat daar geen woord van gelogen was, bleek al snel. De verzachtende werking van de balsem voelde weldadig aan. Micha slaakte een zucht van verlichting. Dat was heel wat beter dan die prikkende wijnbehandeling.

‘Kijk, het is al bijna klaar.’

Joram smeerde de laatste zalf met ronddraaiende bewegingen uit.

‘Je zult zien dat het er morgen al heel wat beter uitziet.’

‘Dank u wel’, was het enige wat Micha wist uit te brengen.

‘Dat zit wel goed, jongen’, mompelde de oude man.

Hadássa had inmiddels in het woongedeelte het een en ander opgeruimd. Het vuur had ze weer wat aangeblazen en opgerakeld. Daarna hing ze alvast de pan soep boven de vlammen, zodat Joram direct kon gaan eten als zij waren vertrokken. Terwijl ze in de soep roerde, volgde haar blik de rook die in de schoorsteen verdween.

‘Wat is dat zwarte ding dat u daar in het rookkanaal hebt hangen?’

‘Je bedoelt denk ik de zak wijn’, antwoordde Joram, terwijl hij de spullen van de wondbehandeling opruimde.

‘Een zak wijn?’ Hadássa keek verbaasd. ‘Waarom hangt die daar?’

‘Over een paar maanden haal ik hem daar weg, en dan heb ik uitstekende wijn, die ik heel duur kan verkopen.’

‘Verkopen? Maar proeft hij dan niet naar rook? Moet u zien, die hele leren zak is zwartgeblakerd!’ Hadássa griezeld bij de gedachte om uit deze halfvergane zak wijn te moeten gaan drinken.

‘Dat is alleen maar de buitenkant. Maar vanbinnen ontstaat door de warmte die steeds langs de zak gaat een bijzonder gistingsproces. De smaak van deze wijn overtreft alle andere wijnen. Ik heb er zelfs een liedje over geleerd toen ik nog jong was.’

‘O ja? Kunt u dat eens zingen?’

‘Dat moet denk ik nog wel lukken’, lachte Joram. En even later zette hij met vaste stem in:



*Als je sap wilt drinken, doe dat dan op je gemak, en drink een beker na de oogst op het feest.*

*Heb geduld als je naar wijn verlangt, 't moet eerst op de heffe zijn geweest.*

*Wil je wijn van koninklijke kwaliteit, laat dan een leed'ren zak in rook lang hangen.*

*Goddelijke vreugd' wordt juist dan gesmaakt, als we de rook van 's levenskruis ontvangen.*

De laatste regel kwam er eerder uit als een snik. Met tranen in zijn ogen staaarde Joram naar de vlammen die om de pan soep heen kringelden.

Het was even stil in de woonruimte. Toen verbrak Joram zelf de stilte. 'Het is wat, kinderen. Dat we pijn en verdriet nodig hebben om te leren verlangen naar een beter en hemels Vaderland. Net als Abraham. Voor mij zijn pijn en verdriet realiteit geworden. Mijn vrouw is gestorven. Mijn enige zoon, de kleine Abía, is niet oud geworden. Ja, ik ben zo zwart als die zak daar.' Joram wees naar het rookkanaal. 'Maar het zal straks wat zijn: "De rechtvaardigen zullen van vreugde springen voor Gods aangezicht ..."'

Het bleef weer even stil. Alleen het knetteren van de vlammen was te horen.

Micha schaamde zich wel een beetje toen hij het verhaal van de oude man had aangehoord. Wat waren zijn schrammen in vergelijking met het verdriet van deze man? En dat niet

alleen, maar wat had deze man een groot vertrouwen in de leiding van God in zijn leven.

‘Joram’, verbrak Hadássa toen de stilte, ‘u vertelde de vorige keer dat uw opa naar de vrijstad moest. Hoe is dat eigenlijk afgelopen?’ Smekend keek ze de wijnboer aan.

Joram aarzelde even en lachte toen. ‘Je hebt geluk. De soep is nog niet klaar, dus ik heb nog wel even tijd. Ik weet alleen niet goed meer wat ik je de vorige keer al heb verteld.’

‘Uw opa ging naar de vrijstad, toen hij Zimri geraakt had met zijn bijl. En toen moest hij op de vlucht voor de bloedwreker.’

‘Dat is waar ook, daar was ik inderdaad gebleven.’

Joram schraapte zijn keel en ging verder met het verhaal.